

9 listopada 2021 r.

**Protokół posiedzenia plenarnego Komitetu Biotechnologii PAN
w dniu 9 listopada 2021, (Platforma TEAMS)**

Posiedzenie otworzyła i prowadziła przewodnicząca KB PAN prof. Ewa Łojkowska.

W pierwszym punkcie posiedzenia został jednogłośnie przyjęty program posiedzenia.

Cześć I - Sprawy merytoryczne – „Jesienna sesja naukowa KB 2021”

W trakcie sesji zostały wygłoszone 3 prezentacje:

Prof. Ewa Łojkowska poprowadziła Jesienną sesję naukową przedstawiając referentów i prowadząc dyskusję po wygłoszonych referatach.

- 1. Prezentacja 1. Prof. dr hab. Andrzej Nowak**, Katedra Psychologii Osobowości, Wydział Psychologii, Uniwersytet Warszawski. Współautor: dr hab. dr Marcin Napiórkowski. **Wykład na temat różnych narracji dotyczących modyfikacji genomu roślin i wskazania kierunków budowania nowych konstruktywnych narracji.**

Po wykładzie odbyła się dyskusja, w której głos zabrało kilka osób:

Prof. dr hab. Małgorzata Łobocka zapytała o zagadnienia dotyczące jakości dyskusji. Zwróciła uwagę na problem niechęci do dialogu i w pewnym sensie próby wymuszenia swoich stanowisk, świadomej chęci polaryzacji, a nie znalezienia wspólnego stanowiska.

Prof. A. Nowak: *To prawda. Trzeba postarać się stawiać tematy dyskusji problemowo, aby uniknąć sytuacji, w której każda strona próbuje przekonać do swoich „jedynie słusznych” racji. Wtedy jest szansa, że przeciwstawne strony, zamiast rozmawiać o swoich stanowiskach, zaczną się wspólnie zastanawiać nad tym, jakie wartości są naprawdę ważne.*

Dr Tomasz Zimny zapytał o to, kto buduje narracje i z jakiego powodu? Podał przykłady narracji odnośnie GMO. Dyskusja trwa od wielu lat i nie doprowadziła do konstruktywnych wniosków. Stwierdził, że biorące w udział w dyskusji strony powinny być wobec siebie uczciwe. Zadał pytanie: Kto powinien moderować dyskusję?

Prof. A. Nowak: *Zmienił się charakter dyskusji. Dyskusja jest oddolna i prowadzona w mediach społecznościowych. Nie ma tam redaktora czy moderatora. Trzeba postawić inne pytanie: co zrobić, aby dyskusja i decyzje była konstruktywna? Trzeba zmienić narrację na nową. Jest szansa, żeby zmienić dyskusję na taką, która będzie bardziej oparta na faktach, wartościach, dając szansę na integrację punktów widzenia.*

Dr Sławomir Sowa podziękował za ciekawy wykład. Stwierdził, że trudno jest zmienić narrację, jednak trzeba próbować. Zgodził się z tezą, że wspólną płaszczyzną do dyskusji powinny być wartości. Podał przykład, że wszystkim zależy na środowisku naturalnym, które jest wartością wspólną, a środowisko może być chronione przez nowe technologie.

Prof. A. Nowak: *Bardzo dziękuję za ten komentarz. Całkowicie się z nim zgadzam. Ja bym powiedział, że bardzo wiele z istniejących antagonizmów jest opartych na fałszywych przeciwieństwach.*

Dr hab. Robert Malinowski przytoczył ostatni wykład Davida Attenborough, który jest próbą wyjaśnienia, jak nauka przyczynia się do ratowania natury. Powiedział, że technika i postęp są naszą misją ratowania Ziemi przed skutkami wynikającymi ze zmian klimatycznych.

Prof. A. Nowak: *Tak, to rzeczywiście był wspaniały wykład. Byłem pod jego dużym wrażeniem i myślę, że było to mistrzostwo przekazu.*

2. **Prezentacja 2. Dr Tomasz Zimny**, Instytut Nauk Prawnych PAN. Omówienie najważniejszych, proponowanych przez Komisję Europejską zmian w regulacjach prawnych, a przede wszystkim w klasyfikacji prawnej GMO.

Prezentacja Power Point w załączniku.

Po wykładzie prof. Ewa Łojkowska podziękowała za przybliżenie regulacji, których możemy się w najbliższym czasie spodziewać. Ostatni schemat był dość optymistyczny. Pytanie zadał **dr Sławomir Sowa**: Brexit spowodował zmiany w UK dotyczące GMO. Brexit stał się szansą dla GMO. Jak to się przełoży na zmiany w EU?

Dr Tomasz Zimny: *Jest szansa na plan minimum. Komisja EU wprowadziła do swojego dokumentu szereg uwag merytorycznych podnoszonych w UK, co zapoczątkowało debatę publiczną. Link do spotkania Together EU:*

<https://together.eu/event/new-genomic-techniques-and-its-role-in-the-eu-2021-11-16-539/register>

3. **Prezentacja 3. Dr Justyna Suwara**, Dział Chemii Bioorganicznej, Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN w Łodzi. **Prezentacja dotycząca badań nagrodzonych w roku 2021 Nagrodą Nobla z Fizjologii i Medycyny. Nagroda dla profesorów Davida Juliusa i Ardema Patapoutiana za odkrycie receptorów czucia temperatury i dotyku.**

Cześć II. Sprawy organizacyjne

1. **Informacja o aktualnej sytuacji w kwestii ustanowienia dyscypliny „nauki biotechnologiczne” – ref. Ewa Łojkowska i Grzegorz Węgrzyn.**

- Ewa Łojkowska: *Skierowaliśmy w grudniu pismo do MEiN. Odpowiedź jest negatywna. Departament Nauki Ministerstwa Edukacji nauki odrzucił naszą prośbę o ustanowienie dyscypliny biotechnologia w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych. Jednak zakończeniu pisma. Pani dyrektor Izabela Stępień napisała, że chciałaby wyrazić otwartość Ministerstwa na dyskusję na temat ewentualnych zmian w zakresie klasyfikacji dziedzin i dyscyplin po zakończeniu ewaluacji w 2022 roku.*

- **Prof. Grzegorz Węgrzyn:** *W opinii MEiN fakt, iż biotechnologia nie znalazła się w spisie dyscyplin wynika między innymi z tego że konferencja dziekanów wydziałów biologicznych zakwestionowała zasadność umieszczenia biotechnologii w dziedzinie nauk technicznych. W opinii prof. Węgrzyna MEiN jest przychylna temu, aby utworzyć dyscyplinę biotechnologia ale tylko w jednej z dziedzin. W opinii KB PAN najbardziej odpowiednią dziedziną byłaby Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych.*
  - **Prof. Stanisław Bielecki:** *Trzeba dalej walczyć o dyscyplinę biotechnologię. Trzeba pisać. Powinniśmy i musimy pokazać argumenty merytoryczne w tym obszarze.*
Prof. Grzegorz Węgrzyn: *Trzeba pokazać odrębność biotechnologii.*
  - **Prof. Małgorzata Łobocka:** *Kiedy mamy szansę na biotechnologię? Kiedy będzie dobry moment?*
  - **Prof. Stanisław Bielecki:** *Moment będzie dobry. Wtedy gdy będzie dobra wola ze str. MEiN.*
  - **Dr Tomasz Zimny:** *Poparł stanowisko prof. Stanisława Bieleckiego. Wskazał na problem prawny związany z tworzeniem dyscypliny w trakcie trwania okresu ewaluacyjnego.*
  - **Dyskusję podsumowała przewodnicząca KB PAN i stwierdziła, iż trzeba dalej pracować nad argumentami merytorycznymi dotyczącymi powołania dyscypliny biotechnologia..**
2. **Informacja o przystąpieniu PAN do EU-SAGE - ref. Ewa Łojkowska:**
EU-SAGE przekształciła się w stowarzyszenie. Władze PAN przychylnie odniosły się do przystąpienia PAN do stowarzyszenia EU-SAGE. KB PAN będzie reprezentował PAN w EU-SAGE
3. **Informacja o przygotowaniach do Kongresu EUROBIOTECH 2022 w czerwcu 2022; organizatorem technicznym Kongresu będzie - firma Targi w Krakowie, ref. prof. J. Dulak:**
*Prof. Dulak stwierdził, iż ma nadzieję, że Kongres da się zorganizować w Krakowie w trzecim terminie. Termin 20-22.06.2022. Więcej informacji na stronie <https://eurobiotech.krakow.pl/gb/>
Prośba do członków KB PAN o popularyzację terminu i tematyki Kongresu.*
4. **Informacja o konferencji „Genetyka aplikacyjna roślin – wyzwania XXI wieku”, która odbyła się we wrześniu 2021; konferencja była objęta patronatem KB - ref. Prof. M. Filipecki:**
Prof. M. Filipecki *stwierdził, iż w dobie pandemii małe konferencje jest łatwiej zorganizować. W konferencje uczestniczyły 104 osoby, ale też była transmisja online. Konferencja była w języku polskim, ale było 5 gości zagranicznych, którzy mieli wykłady. Organizacja konferencji obejmowała sesję popularnonaukową,*

transmitowaną w youtube. Sesja przybliżyła temat edycji genomów, przy okazji również i problematykę roślin GMO. Sesja popularnonaukowa zakończyła się dużym sukcesem.

Prof. Filipecki zachęcił także członków KB PAN do przystępowania ich jednostek naukowych do stowarzyszenia EU-SAGE.

5. Informacja o działalności Sekcji KB PAN i aktywności członków KB PAN.

Prof. Małgorzata Łobocka zreferowała informację o przygotowaniu bazy danych o kolekcjach mikroorganizmów w Polsce. Przygotowana została lista kategorii mikroorganizmów z propozycją ich klasyfikacji.

Prof. Ewa Łojkowska poinformowała o wydaniu w j. angielskim książki pod redakcją” prof. J. Długońskiego „*Microbial biotechnology in the laboratory and practice*. Książka została wydana pod patronatem KB PAN.

6. Informacja o wydaniu specjalnego numeru *Acta Biochimica Polonica*, przygotowywanego z okazji 100 rocznicy urodzin prof. Wacława Szybalskiego, honorowego członka KB PAN - ref. Ewa Łojkowska:

W 100 rocznicy urodzin Pana profesora Wacława Szybalskiego ukazał się numer specjalny ABP dedykowany jego osobie. Redakcją numeru specjalnego zajmowała się prof. E. Łojkowska, przewodnicząca KBPA i prezeska Fundacji Profesora Wacława Szybalskiego.

<https://ojs.ptbioch.edu.pl/index.php/abp/issue/view/149>

Numer specjalny ABP został objęty patronatem KB PAN. Zawiera 7 artykułów przeglądowych i 7 publikacji doświadczalnych.

7. Informacja o Kongresie EFB (European Federation of Biotechnology) oraz European Academy Intellectual Property Rights – ref. T. Twardowski:

Ze względu na trwającą pandemię plany organizacji Kongresu dynamicznie się zmieniają. Najnowsze informacje są na stronie www.

https://www.efbiotechnology.org/sections/events_european_congress_on_biotechnology

8. Informacja o ALEA working group- ref. prof. T. Twardowski”

ALEA working group (ALL European Working Academies). <https://allea.org/> pracuje nad patentami i jest przeciwna zwolnieniu szczepionek COVID z praw IP. Grupa działa wyłącznie w systemie online. Nie ma żadnych prób organizacji spotkania w „realu” także w roku 2022. Podstawowy problem, jakim w tej chwili zajmują się członkowie grupy, to kwestie nowelizacji przepisów patentowych, które mają w szczególności dotyczyć szczepionki przeciw wirusowi SARS-COVID19 .

Profesor stwierdził, iż bardzo dobre audycje na ten temat przedstawiła stacja Focus TV, ale emitowane były one koło północy. Jest to zbyt późna pora dla większości

zainteresowanych osób. Proponuje się podjęcie działań prowadzących do zmian godzin emisji programów popularno-naukowych.

9. Wolne wnioski.

Prof. Stanisław Bielecki zaprosił *na webinaria organizowane w przez Międzynarodowe Centrum Badań Innowacyjnych Biomateriałów (ICRI-BioM). Program jest na stronie [www https://icri-biom.p.lodz.pl/](https://icri-biom.p.lodz.pl/)*

Prof. Ewa Łojkowska *poinformowała o tematach poruszanych na spotkaniu Rady Przewodniczących Komitetów Polskiej Akademii Nauk, na które byłam zaproszona przez Pana prezesa profesora Romualda Zabielskiego. Po pierwsze, będą zmiany w projekcie ustawy o PAN. Po drugie, 70 lat temu, 30 października 1951 r., Sejm uchwalił ustawę o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. 1951 nr 57 poz. 391). W ramach obchodów 70-lecia istnienia PAN jest prośba o oflagowywanie różnych wydarzeń logo PAN.*

Kolejna ważna sprawa, która nas bezpośrednio dotyczy, to kwestia oceny aktywności komitetów. Musimy zintensyfikować działania związane z informacjami, które się przekazywane na naszej stronie WWW prowadzonej w języku polskim i języku angielskim.

Posiedzenie zakończyła Prof. Ewa Łojkowska dziękując członkom Komitetu z za obecność i owocną dyskusję.